

Sygn. akt VU 1543/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2014 r. w Kaliszu

odwołania W. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 10 października 2013 r. Nr (...)

w sprawie W. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Oddala odwołanie

UZASADNIENIE

W dniu 11.07.2013 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O., został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla W. Z..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O., decyzją z dnia 10.10.2013 r., w sprawie (...), odmówił W. Z. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz nie wykazał 25 lat zatrudnienia.

Od powyższej decyzji w dniu 13.11.2013 r. wniósł odwołanie W. Z., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 17.10.1983 r. do 31.01.1992 r. w Zakładach (...) na stanowisku spawacza i w okresie od 01.09.1972 r. do 15.10.1983 r. w Zakładach (...) w K. na stanowisku spawacza, na których to stanowiskach wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego oraz podniósł, iż do stażu pracy ogólnego winien mieć zaliczony okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 06.08.1969 r. do dnia 31.08.1972 r.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach i okresu 25 lat zatrudnienia oraz wniósł o oddalenie odwołania W. Z..

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 23 lata, 11 miesięcy i 27 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach od dnia 17.10.1983 r. do dnia 31.01.1992 r. w Zakładach (...) w na stanowisku spawacza i od dnia 01.09.1972 r. do 15.10.1983 r. w Zakładach (...) w K. na stanowisku spawacza. Organ rentowy nie uznał także odwołującemu do ogólnego stażu pracy, okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 06.08.1969 r. do 31.08.1972 r.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w szczególnych warunkach od dnia 17.10.1983 r. do dnia 31.01.1992 r. w Zakładach (...), na stanowisku spawacza i od dnia 01.09.1972 r. do 15.10.1983 r. w Zakładach (...) w K., na stanowisku spawacza, oraz okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 06.08.1969 r. do 31.08.1972 r. Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pracuje zawodowo.

W okresie od 01.09.1972 r. do 15.10.1983 r. odwołujący zatrudniony był w Zakładach (...) w K.. Zakład powyższy to poprzednio zakład (...) w G.. Zakład zajmował się wykonywaniem konstrukcji stalowych hal przemysłowych dla potrzeb np. kopalń oraz zbiorników na chemikalia – o pojemnościach 500 m³, 2000 m³. W świadectwie pracy z dnia 15.10.1983 r. wskazano, iż odwołujący pracował na stanowisku ślusarz, ślusarz remontowy, ślusarz. W książce spawacza wskazano, iż odwołujący wykonywał spawanie w okresach: 07.05.1973 r. do kwietnia 1982 r. W zaświadczeniu kwalifikacyjnym z dnia 15.03.1973 r. wskazano stanowisko ślusarz konstrukcji, maszyn i urządzeń przemysłowych. W piśmie z dnia 30.04.1973 r. wskazano stanowisko ślusarz konstrukcji metalowych. W zaświadczeniu z dnia 07.02.1975 r. wskazano stanowisko monter maszyn i urządzeń przemysłowych. W piśmie z dnia 23.11.1976 r. wskazano stanowisko monter maszyn. Podobnie w zaświadczeniu z dnia 23.11.1976 r. W umowie z dnia 01.09.1972 r. wskazano stanowisko odwołującego ślusarz. W umowie o pracę z dnia 07.05.1979 r. określono stanowisko odwołującego – krajacz na nożycach. Krajacz na nożycach to osoba wykonująca w procesie produkcji konstrukcji stalowych, cięcie elementów gilotyną. Jest to jedna z czynności wykonywanych przez osoby produkujące konstrukcje stalowe. Podobnie określono stanowisko odwołującego w angażu z dnia 18.07.1979 r. 01.02.1980 r., 28.03.1980 r., 27.05.1980 r., 20.06.1980 r. W piśmie z dnia 04.11.1980 r. wskazano stanowisko odwołującego ślusarz monter. Podobnie w angażu z dnia 01.06.1981 r. W angażu z dnia 01.06.1981 r. wskazano stanowisko ślusarz. Podobnie w angażu z dnia 17.03.1982 r., 11.10.1982 r. W karcie obiegowej zmiany z dnia 15.10.1983 r. wskazano stanowisko ślusarz. Odwołujący wykonując zatrudnienie w tym zakładzie pracował przy spawaniu i przepalaniu czyli cięciu materiałów przy użyciu palnika. Wykonywał konstrukcje stalowe lub zajmował się montowaniem tych konstrukcji, np. dachów (dowód: częściowo zeznania świadków J. G. i H. K., akta osobowe, częściowo zeznania odwołującego)

W okresie od dnia 17.10.1983 r. do 31.01.1992 r. odwołujący zatrudniony był w Zakładach (...)w K. (1)k/ K.. Zakład ten zajmował się wykonywaniem metalowych palet, konstrukcji stalowych, wiaduktów, kładek dla pieszych, hal produkcyjnych, koszy na śmieci. W świadectwie pracy z dnia 31.01.1992 r. wskazano stanowisko odwołującego - ślusarz spawacz. W okresie pracy w tym zakładzie, odwołujący pracował na kontrakcie od 12.06.1990 r. do 31.12.1990 r. i od 18.06.1991 r. do 05.11.1992 r. W umowach co do pracy na kontrakcie wskazano stanowisko cieśla. W umowie o pracę z dnia 17.10.1983 r. wskazano stanowisko odwołującego ślusarz spawacz. Podobnie w podaniu o pracę z dnia 19.09.1983 r., angażu z dnia 02.04.1984 r., 14.11.1985 r., 04.07.1988 r., 12.10.1988 r., 05.01.1989 r. W karach zarobkowych z roku 1983, 1984 wpisano stanowisko ślusarz, z r. 1985 r. – ślusarz spawacz. Odwołujący pracując w tym zakładzie wykonywał prace przy spawaniu i wypalaniu palnikiem (dowód: częściowo zeznania świadków R. T., R. H., akta osobowe, częściowo (...) odwołującego). Uprawnienia spawalnicze odwołujący uzyskał w dniu 26.02.1973 r. (dowód: książka spawacza).

Rodzice odwołującego K.i P. Z.byli rocznik 1911. Zmarli w 1982 i 1999 r. Zamieszkiwali w miejscowości D.. Mieli gospodarstwo rolne o powierzchni 9,73 ha. Dzierżawili także grunty, co do czego brak dokumentów. Na gospodarstwie uprawiano ziemniaki, kukurydzę, buraki. Były także łąki, z których zbierano siano. Na gospodarstwie hodowane były krowy – średnio 10 sztuk, trzoda chlewna. Rodzice odwołującego nie pracowali zawodowo poza rolnictwem. Małżonkowie Z.mieli troje dzieci: H.rocznik 1946, J.rocznik 1948 i W.rocznik 1953. H.po skończeniu szkoły podstawowej w 1960 r., uczęszczał do zasadniczej szkoły zawodowej w O. (1), następnie uczył się w Technikum

Drzewnym w Ł. w latach 1963-1967. Potem wrócił w rodzinne strony, mieszkał w domu rodziców, pracował jako nauczyciel zawodu w O. (1). Ożenił się i wyprowadził z gospodarstwa w 1972 r. J. kończył szkołę podstawową w 1962 r., następnie kończył jedynie szkołę przysposobienia rolniczego. Mieszkał w domu i pracował na gospodarstwie. On na tym gospodarstwie pozostał, ożenił się w 1972 r. Odwołujący w miejscowości D. zameldowany był do 1980 r.

Odwołujący w okresie od 01.09.1969 r. do czerwca 1972 r. uczęszczał do Zasadniczej Szkoły zawodowej Nr (...) w K.. Uczył się w zawodzie mechanik maszyn rolniczych. Do szkoły dojeżdżał pociągiem około 17 km w jedną stronę. Była to szkoła dzienna. Zajęcia odbywały się 6 dni w tygodniu: 3 dni nauki, 3 dni praktyki w godzinach od 8-ej do 13-tej - 14-tej. Odwołujący nie powoływał się na pracę w gospodarstwie rolnym ubiegając się o pracę w 1972 r. Odwołujący pomagał rodzicom w pracy w gospodarstwie rolnym. Odwołujący w okresie od 06.08.1969 r. do 31.08.1972 r. nie wykonywał stałej codziennej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców (dowód: częściowo zeznania odwołującego, częściowo zeznania świadków S. K. i S. Ł., akta osobowe odwołującego).

Sąd odmówił wiary zeznaniom odwołującego i świadków S. K. i S. Ł. w części dotyczącej tego, iż odwołujący w okresie od 06.08.1969 r. do 31.08.1972 r. wykonywał stałą codzienną pracę w gospodarstwie rolnym. Świadek K. w spornym okresie mieszkał w internacie we W., a potem pracował tam zawodowo i mieszkał, stąd jego bytność w D. była okazjonalna. Podobnie jak świadek Ł., który przyjeżdżał do odwołującego przeważnie w niedziele, gdy rozgrywali mecze piłki nożnej. Sąd odmówił wiary zeznaniom świadka G. i K. w części dotyczącej wykonywania przez odwołującego stałej pracy jako spawacz w Zakładzie (...) w K., gdyż świadkowie mogli potwierdzić jedynie okres od 1978 r., a świadek K. jedynie okresy gdy montował z odwołującym w terenie konstrukcje metalowe. Sąd odmówił wiary zeznaniom świadków R. T. i R. H. w części, iż odwołujący wykonywał stałą pracę spawacza w Zakładzie (...) w K. (1) k/ K., gdyż świadek H. nie pracował z odwołującym w całym spornym okresie (do 1988), a nadto zeznania świadków pozostają w sprzeczności z treścią akt osobowych.

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział XIV poz. 12 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowo - wodorowym.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz. 353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymaga także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Warunek rozwiązania stażunku pracy nie obowiązuje od 01.01.2013 r.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu 06.08.2013 r. Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i

nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres 23 lat na dzień 01.01.1999 r. Co do doliczenia do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym stwierdzić należy.

Z treści art. 5 cytowanej ustawy przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się okresy składkowe i nieskładkowe, z tym, że okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nie przekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych. Art. 10 powołanej wyżej ustawy przewiduje natomiast możliwość uwzględnienia przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości przypadających przed dniem 01.01.1983 r. okresów pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, ale jedynie, gdy okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Powołany powyżej art. 10 ustawy pozwala na uwzględnienie okresu pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia przypadającego w czasie, kiedy nie funkcjonowało ubezpieczenie społeczne rolników (tj. przed 01.01.1983 r.). Podstawowe znaczenie ma zatem ustalenie czy wykonywanie określonych czynności w gospodarstwie rolnym można uznać za okresy pracy w tym gospodarstwie. We wskazanym przepisie nie ma jednak definicji pracy w gospodarstwie rolnym. Przyjmuje się w związku z tym, iż ustalenia czy, pracę danej osoby w gospodarstwie rolnym można uznać za pracę mogącą być uwzględnioną przy ustalaniu prawa do emerytury, dokonywać należy w oparciu o przepisy regulujące ubezpieczenie społeczne rolników. Za okresy pracy w gospodarstwie rolnym, uważa się więc okresy wykonywania pracy na takich warunkach, jakie po dniu 1 stycznia 1983 r. dawałyby podstawę do objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników (tak w wyroku SN z dnia 3 lipca 2001 r., II UKN 466/00 OSNPUSiSP 2003, nr 7, poz. 186).

Ubezpieczenie społeczne rolników regulowane jest przepisami ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U z 1998 r., nr 7, poz. 25 ze zmianami). Przyjmuje się powszechnie, iż o uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych okresów pracy w gospodarstwie rolnym przesądza wystąpienie dwóch okoliczności: po pierwsze - wykonywanie czynności rolniczych powinno odbywać się zgodnie z warunkami określonymi w definicji legalnej „domownika” z art. 6 pkt 2 powołanej ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i po drugie - czynności te muszą być wykonywane w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy, tj. minimum 4 godziny dziennie (art. 6 ust. 2 pkt. 1 lit. a ustawy emerytalnej). Takie stanowisko zajęto w wyrok SN z dnia 28.02.1997 r., II UKN 96/96, (OSNP,1997/23/473), wyrażonym wprawdzie na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy, ale nadal aktualnym.

Zgodnie z treścią wskazanego powyżej art. 6 pkt. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników za domownika uważa się osobę bliską rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie i stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy. W poprzednio obowiązującej ustawie z dnia 14.12.1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin domownika definiowano jako członka rodziny rolnika, pozostającego we wspólnym gospodarstwie domowym z rolnikiem, mającego co najmniej 16 lat, nie podlegającego obowiązkowi ubezpieczenia na podstawie innych przepisów a ponadto osobę, dla której praca w gospodarstwie rolnym stanowi główne źródło utrzymania.

W rozpoznawanej sprawie z dokonanych ustaleń faktycznych wynika, iż rodzice odwołującego mieli gospodarstwo rolne. Rodzice byli w spornym okresie stosunkowo młodymi ludźmi, mieli więc możliwości i siłę aby w gospodarstwie rolnym pracować. Zajmowali się głównie rolnictwem. Charakter gospodarstwa wskazuje na okresowe potrzeby wykonywania prac polowych, w szczególności na wiosnę i potem jesienią. Utrzymanie inwentarza wymagało pracy cały rok. W gospodarstwie w spornym okresie byli także starsi bracia odwołującego, w tym J., który nie uczył się i nie pracował zawodowo poza rolnictwem. Odwołujący w spornym okresie uczęszczał do szkoły ponadpodstawowej. Była to szkoła w systemie dziennym. Odwołujący w związku z nauką, koniecznością przygotowywania się do zajęć miał ograniczony czas, w którym mógł pomagać w pracy w gospodarstwie rolnym. W okresie jesiennym, zimowym, wiosennym, gdy nasilenie prac jest dużo mniejsze, dzień jest dużo krótszy nie było potrzeby, a odwołujący nie miał możliwości, wykonywania stałej codziennej pracy w gospodarstwie rolnym w rozmiarze co najmniej 4 godzin.

Co do wykonywania pracy w okresie wakacyjnym, Sąd nie podziela poglądu, iż praca taka może nosić charakter stałej pracy, codziennej, uzasadniającej traktowanie jej jako okresu uzupełniającego wpływającego na staż emerytalny. Założeniem ustawodawcy pozwalającego uzupełniać staż ubezpieczeniowy pracą w gospodarstwie rolnym bez opłacania składek na ubezpieczenie społeczne jest uwzględnianie tylko takich okresów które wskazują na stałość, trwałość tej pracy, pozostawanie w ciągłej dyspozycji do jej wykonywania, związanie życia zawodowego w pewnym okresie z tą sferą działalności. Nie chodzi tu o okazjonalną pracę, w przypadku gdy „mam chwilę czasu”, oraz nie chodzi o taką pomoc, że dziecko opuściło lekcje w szkole żeby pomagać w gospodarstwie rolnym. Zasadą jest, iż staż pracy związany jest ściśle z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne. Zaliczanie okresów nie związanych z opłacaniem składek musi odbywać się w sytuacjach ściśle wskazanych przez ustawodawcę i jako wyjątek traktowane z wyraźnymi ograniczeniami. Nie był tą osobą także odwołujący. Potoczne przekonanie iż dzieci wiejskie pracowały w gospodarstwie rolnym nie może skutkować obciążaniem systemu ubezpieczeń społecznych dodatkowymi ciężarami w sytuacji braku jakiegokolwiek wkładu z tego tytułu do tego systemu.

Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawcy odwołującego obecnie nie istnieją. Odwołującemu nie wystawiono świadectw pracy w szczególnych warunkach za sporne okresy.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu nie wystawiono świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okresy.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał w spornych okresach pracę w szczególnych warunkach jako spawacz lecz praca ta nie była pracą wykonywaną stale, w pełnym wymiarze czasu pracy, bo odwołujący wykonywał prace ślusarskie.

Odwołujący nie wykazał okresu 25 lat zatrudnienia na dzień 01.01.1999 r. i okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący nie spełnił zatem warunków wymienionych w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do nabycia prawa do emerytury.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd orzekł jak w wyroku o oddaleniu odwołania.